

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej:	celo leto naprej:
pol leta K 24—	pol leta K 22—	
četrt leta 12—	četrt leta 11—	
na mesec 6—	na mesec 5:50	
		na mesec 2—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplaatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakmar. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Položaj na severu neizpremenjen

POLOŽAJ JE NEIZPREMENJEN.

Dunaj, 9. julija. (Koresp. urad.)

Uradno razglasa:

Splošni položaj na severovzhodu je neizpremenjen.

Na ruskem Poljskem se boji na višinah severno od Krasnika nadaljujejo. Kakor prejšnje dni tako smo tudi včeraj na več mestih fronte od bili izredno lute ruske napade.

Zapadno od Visle smo obdržali vse zavzete ruske prednje pozicije.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 9. julija. (Kor. urad.)

Uradno razglasa:

Vzhodno in jugovzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

AVSTRIJSKO-NEMŠKE ARMADE NA SEVERU.

Na Poljskem in v Galiciji stoji šest avstrijskih armad v boju in sicer: 1. armada Woyrsch (z avstrijskimi četami pod generalom Kövösom); na levi strani Visle, med Radomom in Jozefovom, smer: Ivangorod; 2. armada nadvojvode Josipa Ferdinanda, na desni strani Visle od Jozefova do Turobina; smer: Lublin; 3. armada Mackensena (z avstrijskimi koroma Arz in Puhalla) med Turbinom in Krylowom, smer: Lublin-Holm; 4. armada Böhm-Ermolli ob Bugu, vzhodno Lvova; fronta na vzhod; 5. armada Linsingen (z avstrijskimi koroma Hoffmann in Szurmaj) od vzhoda Lvova do Zlote Lipe in Mariampola ob Dnjestrju; fronta na vzhod; 6. armada Pilanzer-Baltin od Mariampola ob Dnjestrju do Besarabije; fronta na sever. Ravnovesje na severnem bojišču.

Iz vojnega poročevalskega stanja: Vzdržuje se ravnovesje med armadami Mackensenovimi na črti Jozefov-Krylov (Visla-Bug) in med

močnimi ruskimi silami. Zvezne armade se omejujejo za sedaj na odbijanje še vedno ljutih ruskih napadov na njih utrjene pozicije. Zaradi tega seveda ni mogoče prorokovati, kdaj se izravna razmerje sil in bo dana možnost, iz začasne defenzive preiti zopet v ofenzivo. Eno je smatrati kot gotovo: da se je veliki ruski protisunek, izveden z rezervami iz notranjosti države, ob naši fronti razbil in da, izvzemši nekaj sprednjih okopov, severno od Krasnika, ni prinesel Rusom nikakega dobička, dasi je imel nasprotnik pri svojih napadih velike izgube.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča, brez datuma: V okolici Murawiewo-Šavli, zapadno od srednjega Nemena, ob starevski fronti in na levem bregu Visle ni nobene bistvene spremembe, izvzemši posamezne majhne praske, posebno po eksplozijah min. Na fronti med Vislo in zapadno od Bugu se je razvil ljut boj zvečer 4. in dopoldne 5. julija proti odseku Urzedow - Bychawa. Sovražna ofenziva vzhodno od Krasnika je bila vsled našega sunka od strani ustavljena. Na višini severozapadno od Mikolasa, kjer smo sovražniku prizadeli močne izgube, smo vjeli 5. julija dopoldne več kakor 2000 mož in 29 častnikov. Pred našo fronto je ležalo 2000 mrtvih trupel. Tekom 5. julija smo odbili z uspehom poskušeno sovražno ofenzivo med Wierp-om in Bugom, ravnotako pri vasi Krylow. Ob gorenji Zloti Lipi ter ob Dnjestrju ni bilo 4. in 5. julija dopoldne nobene spremembe.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Iz Bukarešte poročajo, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič po padcu Lvova brzojavno ponudil carju, da odloži višje poveljstvo armade. Car je to ponudbo odklonil in v zapovedujoči brzojavki sporočil, da mora Nikolaj Nikolajevič nositi odgovornost za vojno do konca. V Bukarešti pravijo, da hoče car vpliv velikega kneza in njegovo popular-

nost zlomiti in da je stališče viš. poveljnika jako omajano.

Podgeneralisim Ruskij.

General Ruskij, ki je šel zaradi nesporazumljenj z velikim knezom Nikolajem Nikolajevičem za dlje časa na dopust, prevzame v prihodnjih dneh poveljstvo ruskih armad na severozapadni fronti. General Ruskij je dobil posebno pooblastilo. Ni izključeno, da dobi naslov vicegenera-lisima.

Pustošenje ruskih pokrajin.

Bukarešt. Listu »Seara« poroča njegov petrogradski izveštitelj, da je »Novoje Vremja« priobčilo najbrž inspiriran članek, v katerem pripravljala javnost, da bodo avstrijske in nemške armade prodrle na Rusko. Članek pravi: Žalostno je, toda za nekaj časa bomo prisiljeni prepustiti za nedolžen čas sovražniku en del naših domačih tal. Meščanstvo in neoboroženo prebivalstvo ne more braniti svojega imetja. Armade cesarja Viljema se pripravljajo za veliko ofenzivo proti najbolj plodovitim pokrajinam Rusije in njih prva skrb je, da se polasti bogatih zalog živih, transportnih sredstev in drugih koristnih stvari. To zamoremo samo preprečiti, če iz ogroženih krajev spravimo vse v notranjost države ali pa uničimo. Pričakujemo, da stori vsak pošteno svojo dolžnost napram domovini in doprineše veliko žrtev, da uniči med leti nabrane zaloge. Če pa prebivalstvo tega ne more storiti, bodo zadnje straže, varujoče umikanje naše armade, to opravile. Samo gola tla in zapuščeni naj najde sovražnik, posamezniki morajo v interesu skupnosti vse žrtvovati. Rusija je prestala že vse hujše skušnje in bo tudi to vojno srečno dobojevala. Veliki narodi morejo samo o težkih časih spoznati svojo velikost.

Rusi dobivajo municijo tudi preko Srbije.

Romunski listi javljajo, da dobivajo Rusi municijo tudi preko Soluna, Srbije in po Donavi. Izkrcajo jo v Reni ob Donavi.

Nova bitka v Vzhodnem morju?

Danski listi poročajo 9. t. m. iz Wisbyja: Od Gotlanda sem je slišati grmenje topov. Zdi se, da se vrši nova pomorska bitka.

Vojna z Italijo.

MIR NA PRIMORSKI FRONTI.

Dunaj, 9. julija. (Koresp. urad.)

Uradno razglasa:

Na primorski fronti je razmeroma mirno.

Neki italijanski letalec je bil prisiljen se spustiti pri Gorici na tla.

V koroškem in tirolskem obmejnem ozemlju artiljerijski boji in praske. Poskus 2 sovražnih bataljonov napasti Coldilana pri Buchensteinu smo odbili.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BITKA PRI GORICI.

Od vojnega poročevalca »Berliner Tageblatt«, Leonharda Adelta.

Na soški meji, 7. julija.

Italijani so pri svoji drugi ofenzivi, ki je drugačna nego prva: Svojo artiljerijo so koncentrirali v šest skupin, od katerih sta obe severni operirali proti Krnu in Plavem, srednji pri St. Florijanu in Moši proti Podgori in Gorici, južni pri Versi in ob dolnji Soči proti doberdobski planoti.

Glavni sunek je nameril sovražnik proti gorški mostni utrdbi in proti doberdobski planoti. Njegova težka artiljerija, ki razpolaga s kalibrom 28 centimetrov, pri tem rapidno in dolgotrajno obstreljuje gotove višine, ki zapirajo poti, da omajajo naše pozicije. Obstreljevanje je dopoldne najhujše, opoldne umolkne in se proti večeru zopet prične, ker sije potem solnce našim četam v obraz ter jih s tem ovira. Ravnotako opisuje njegova artiljerija ponoči naše pozicije s šrapneli, da ovira vsako reparaturo kritij.

Boji za Gorico.

Posrečilo se jim je pač, vdreti na dveh točkah, namreč pri Podgori in pri Vermegliano. Ni se pa posrečilo poznejši odločilni sunek, ker so mogli Dalmatinci nasprotnika zopet pravočasno pregnati. Še vedno je mesto Gorica v naših rokah, in še vedno je vojaško in meščansko življenje tam normalno. Zelo poškodovane so seveda cerkev in hiše v predmestju. Mesto kot tako ni strateškega pomena. Važna je le mestna utrdba in višina Podgora, ki obvladuje utrdbu. Obe sta od prvega dne vojne cilj italijanskih želj. V nekem poročilu »Matina«, ki ga je italijansko časopisje ponatisnilo, čitam, da so prisilili ruske in srbske vojne vjetnike, da so zgradili na Podgori silne betonirane pozicije. To ni popolnoma resnično. Predvsem nisem tam videl nobenega ruskega ali srbskega vojnega vjetnika, marveč le italijanske. Trdni in nepremagljivi, kakor beton pa so pesti in srca Dalmatincev, ki stojte tam.

S slemena Korade pri Sent Ferjanu in s San Lorenzo di Mossa, ob železniški progi proti Krmini, je sovražna artiljerija metala bombo za bombo, lomila dreve v gozdu, drobila kritja in takorekoč stakovala ves hrib z granatami. Dalmatinci so prenesli bombardiranje tako mirno, kakor naliv. Isti dan je prišla italijanska infanterija pri Grojini na naše žične ovire. Prijeti in držani od lokave žice, so viseli ljudje v trnasti žici, in njihovo bolešno kričanje je prevpilo tuljenje topov. S težkimi izgubami so se ostali umaknili, zasledovani od ognja naših čet.

Ob štirih zjutraj naslednjega dne se je zopet pričelo bombardiranje proti Podgori in vrhu Sabotin in je trajalo do dveh popoldne. Najtežje granate so zadale hriba šest tisoč ran. Med sedmo in osmo uro je artiljerija tudi obstreljevala naše pozicije med obronkom hriba in mostno utrdbu. Sto strelav je bilo namenjenih v kritje ene stotnje. Šestnajst od teh je zadelo. Ena sanitetna patrulja je bila zakopana, vendar pa so jo še živo izkopali. Ko so Italijani pet minut pred dvem ustavili bombardiranje, so mislili, da so uničili branitelje višine do zadnjega moža.

Zvečer so pričeli naskakovati Podgori. Obenem je napadlo več bataljonov gorško mostno utrdbu. Dalmatinci so slišali, kako so italijanski častniki izpodbujevali svoje ljudi: »Kaj se ustavljate, tu zgoraj ni vendar nobenega živega več!« Dalmat-

LISTEK.

Med begunci.

Hasan - Aginica.

Binkoštno nedeljo smo vsak trenutek čakali, da struna, do skrajnosti napeta med Rimom in Dunajem, počne. Ljudem se je bralo na obrazu, da hočejo nekaj storiti, pa sami ne vedo prav, kaj. Neka posebna naglica je bila v njihovih kretnjah, ki so bile važne in samozavestne. To pa samo zato, da bi prikrile strah, ki se je tiste dni naselil v človeška srca.

Večerni brzovlak je naglo sopihal, od Ljubljane proti Trstu. Mudilo se mu je. Marsikaj je bilo še v Trstu, kar bi bilo treba spraviti proč. Prijazno je pihljala večerna sapica in postajala hladnejša, čim bolj smo se oddaljevali od Ljubljane. Zelo prijetno nam je hladila vroča čela. Dobro znana in že neštetokrat opazovana panorama se je bliskoma menjavala ob oknu kupeja. »Parte Lei per Trieste, signorina?«

Ne vem iz kakšnega vzroka me je italijansko nagovoril gospod z žigard - slannikom, pravi tip Tržačana. Bil pa je ondotni Slovenec, v kar

se je takoj nato izvil. Razpletel se je med nama zanimiv razgovor. O sami vojski. Menil je, da je vojska z Lahi sigurna in je ne more ničesar več odvrniti. V Trstu je že vse pripravljeno na to. V njegovem uradu — sodnji — je že vse, kar je važnega, v varnosti. Uradniki bodo dobili dvomesečno plačo in potem se odpeljejo z zadnjim vlakom, ki bo odhajal iz Trsta.

Popolnoma tuj človek in vendar sva se razgovarjala kakor dobra znanca. Vojska zbliža ljudi in ustvarja skupno vez med njimi. Videla sem že različne osebe ki so se prijazno pomenkovala z ljudmi, ki bi jih sicer gotovo prezrle. Zdaj mora roka držati roko, da bomo srečno presekali verige, s katerimi nas reže vojska globoko v meso. Kmetske in gospodske matere so žrtvovala svoje najdražje, svoje sinove domovini. Žrtve so enake. Zakaj bi ne bili tudi žrtvovalci enaki?!

V Postojni sem se mudila nekaj dni. Mesto si je nadelo vojno lice. Prve ure je bilo tudi tu vse razburjeno. Ne samo ljudje, zdelo se je, da se je tudi ulic in hiš polotila mrzličnost. Pa človek se hitro privadi vsemu, le vse drugače se sedaj zanimamo za potek bojev, odkar je vojska na našem pragu. Vsaka malenkostna novica z bojišča je velevažna za nas in hoteli bi biti kar sami poleg, da bi

je sigurno vedeli, kaj se godi tam in kako se razvijajo boji. Kako vse drugače se nas dojmi, če slišimo o bojih pri Gorici, Tržicu, Tolminu, o bombah nad Trstom, kakor če smo čitali o bitkah na ruskem Poljskem! »Trst gori! Laške palače so zažgali!« To nas je zadelo skoro tako, kakor če bi bil ogenj že pri Kazarju, na vratih Postojne. Tako blizu nam je vse, na naši zemlji se preliva kri, zanjo se bje boj.

Trebalo mi je oditi, a noben vlak ni vozil za civilno občinstvo. Sami vojaški in begunski transporti. Šla sem na kolodvor, da se popeljem, če le mogoče, pa naj si bo s kakršnimkoli vlakom. Kolodvor je nudil živahno sliko. Vojaštvo in civilistvo se je mešalo po veži in na peronu. Rdeče - križarke so tekale sem in tja v živo - plavih uniformah in belih čepicah. Znašale so mimo se vozečim vojakom vode in drugih okrepčil ter čakale lazarčnih vlakov. Blizu kolodvora so bile že postavljene barake za težko ranjene. Vlaki so imeli kar po cel dan zamude. Čakala sem precej dolgo. Za nekaterimi vojaškimi vlaki je privozil dolg begunski vlak z dvainsedemdesetimi tovornimi vagoni. Vojaštvo in begunci so dajali duška ogorčenju nad sovražnikom in patriotizmu. Neštevilni izreki so tlačili izdajalce v dno pekla.

Ko sem dopovedala, da imam nujno pot, mi je bilo dovoljeno, vstopiti v vlak. Vsi vagoni so bili napolnjeni črnolasih glav in zagorelih obrazov. Sedla sem v edini osebni voz, ki je bil nekako sredi vlaka. K sreči je izstopila ženska z dojenčkom, da sem mogla sedeti. Ali kako je izgledalo v tem vagonu! Kakor bi Sava in Drava stopili čez bregove in znesli vse mogoče in nemogoče stvari skupaj. Kakor komedijantski voz! Otroci, majhnih in najmanjših, srednjih in velikih. Vse naloženo z ovoji in obleko. Papir, odrezki, cunje, razni ostanki jedil po tleh. Vse navzkriž blebeče italijansko. In to je treba slišati, kajti že samo dve Italijanki naredita s svojo govorico več hrusča in trušča kakor deset Slovencev.

Prijetna vožnja se mi ni obetala, vendar me je zanimala.

V tistem predelu kakor jaz, je sedela simpatična gospa z dvema dekletoma. Njen obraz ni prav nič priča, da je zrasla pod žarkim obmorskim solncem.

»Odkod se vozite, gospa?« jo nagovorim.

»Kar nas je v tem vozu, smo iz Pulja, zadnji; vsi ostali pa so iz Rovinja. Vozimo se že štirideset ur. Tako sem trudna, da se komaj premikam. V Divači je stal vlak skoro celo noč. O, dio mio, kdaj bomo še na cilju!«

»Kam so vas odmenili?«

»V Lipnico se vozimo. Morali smo iti. Kar proč, kar proč. Imela sem legitimacijo, da smem v Pulju ostati, a zdaj je bilo zaman. Policaji so trobili po mestu in spravljali ljudi na vlake. Vsako stanovanje so prebrskali, da ne bi kateri ostal. Vse smo morali pustiti. V naglici smo navezali le nekaj obleke in jedil. Koliko živeža sem še pustila doma! Preskubela sem se za celo leto. Za tristo kron sem zdaj vendar prodala, a veliko je ostalo še moke, sladkorja, fišola in drugih stvari. Seboj nismo mogle vzeti, tam pa, bogve, če bomo imeli jesti, ko nas je toliko. O, povera mia Palmira!« se je ozrla na večjo izmed deklic.

»Je li gospodična vaša hčerka?«

»Da, ta je moja. Ona druga pa je naših sosedov. Njeni starši so odšli že prej. Zdaj sem jo jaz vzela z nami, da ne bo revica sama. Nič ne vem, kje so zdaj njeni ljudje. Težko, če jih bomo našli.«

Deklica je tiho jokala. Tudi Palmira je imela obokane oči. Gospa je govorila domačo slovenščino, prav čufarski dialekt.

»Oprostite, gospa, niste tukaj blizu doma?« sem jo vprašala.

»Iz Loža. A zdaj nimam nikogar več tam. Živim že veliko let v Pulju. Pred dvajsetimi leti sem prebivala nekaj časa tudi v Postojni. Zdaj

linici jih niso hoteli predčasno spraviti iz te zmote, prežali so ter bili popolnoma tihi. Italijani so izlezli iz svojih zakopov in vreč s peskom in so rojili proti po rebu hriba navzgor. Vdrl so skozi raztrgane žice v zasuta krita. V tem hipu so zasvetili reflektorji, pričele drdrati strojne puške in puške ter eksplodirali ročne granate. Naši so slišali začudeno kričanje: »Toda ti vendar niso mrtvi!»

Potem je divjal odločilni boj. Branitelji so zmagali na višini kakor tudi v dolini, kjer se je napad ponesrečil že pred našimi ovirami. Vzhajajoče sonce je obsevalo tisočkratno smrt in tisočkratno jad.

Po tem ponesrečenem generalnem naskoku se je italijanska ofenziva zopet polegla. Naslednje dopoldne je preprodila naša poljska artiljerija dve italijanski stotniji, ki sta se ustalili na ločniškem pokopališču, z vrsto dobro namerjenih šrapnelov. Težke granate so delale doneče loke čez Podgoro in so padale v pozicije, iz katerih je prejšnjo noč sovražnik prešel k naskoku. Italijani se niso več upali do višine, poskus, napasti goriško mostno utrdbo, je bil lahko odbit.

Ljuti boji za doberdobsko planoto.

Se resnejši in dolgotrajnejši so bili zopetni poskusi prodreti proti južnemu krilu naše soške fronte. To južno krilo tvori doberdobska planota ali Komen. Njegov zahodni rob je v širini petnajststo metrov na obeh straneh v vednem ognju. Navzlic temu držimo pozicije. Nasprotno so Italijani pri Zagroju vdrl v omenjeni pas obstreljevanja, ne da bi se mogli s tem okoristiti. Tu pri Zagroju se obrne Soča od roba planote proti mostu, ki je zdaj porušil. Prvi so, vrazhajoče, ki se podajo na otoku mrtvih. Ko pa se je poplavljeno ozemlje med Sočo in planoto osušilo, so prišli Italijani južno od Zagroja pri Poljanu čez reko in so postavili v ondnotnem gozdu gorski top, ki ga je med tem c. in kr. artiljerija s prvim strelom razbila. Ravnotako sta izginila dva nadaljna topa pred ognjem naše artiljerije. Sovražna infanterija pa je šla ob železniškem nasipu in skozi gozd proti Zagroju, tu pa je najprvo ostala brez zveze z večino na desnem bregu reke.

22. junija je dobil neki italijanski stotnik, ki je taboril za železniškim nasipom, povelje, naj začne takoj prodirati proti robu planote, da s tem omogoči, zgraditi most čez Sočo. Ne da bi imel čas, zbrati svoje ljudi, je odrinil s polovico svojih ljudi. Kakor hitro se je pokazal, je prišel v naš brzostrelni ogenj, ki je decimiral njegovo moštvo. Ostali so ušli. Ob istem času je vdrl en c. in kr. oddelek od severa v bok. In ker so ga težko ranjeni prosili, naj jih ne zapusti, je bil vjet. Njegov polk je gledal do njegove stiske, ne da bi mu pomagal. Poslal je le enega višjega zdravnika in več sanitetnih vojakov čez Sočo, z očitnim namenom, da bi v tem ustavili naš ogenj. Ta opis mi je dal dotični stotnik sam.

23. junija je nasprotnik nadaljeval poskuse, priti v večji oddelki na levi breg Soče, in se je pomikal posamično in v grupah od Poljana, obenem pa s pontoni pripravljaj zgradbo mostu. C. in kr. artiljerija ga je odbila. Naslednji dan je prišlo sporočilo: »Po cesti proti Gradiški

korakajo močne kolone.« Vendar pa ni prišlo do napada, pač pa se je pričelo ljuto bombardiranje. Južno od Zagroja je rojil sovražna bataljon čez soški kanal in železniški nasip proti Redipugliji. Pri tem je začel v ogenj svoje lastne artiljerije, moral se je umakniti in ga je tedaj zasačila naša artiljerija. V ostalem so naše granate nagajale italijanskim pionirjem, ki so hoteli pokriti most pri Zagroju z lesom ter ga s tem napraviti zopet vporabnega. Italijani so hoteli svojo zamudo zopet popraviti čez noč z dvojno marljivostjo. Zjutraj je bil vojni most gotov do otoka mrtvih. Naši topovi so ga popolnoma porušili, ravnotako pontone. 25. junija je zaslula nasprotna artiljerija planoto s težkimi granatami. Iz smeri od Bornjana zahodno od Gorice so sporočili, da korakajo trije so štirje polki, ravnotako močne čete so korakale proti Selcam. Do napada pa še ni prišlo, marveč je naslednjega dne vladal popoln mir. To pa je bil mir pred viharjem. Kajti od 27. do 30. junija je trajalo silno bombardiranje, ki je pripravljalo generalni naskok tudi na ta južni odsek.

Generalni naskok.

Preostaja še opisati učinek te grozne peklenke godbe na živce, ki je več dni tulila med nebom in zemljo in še daleč v zaledju stresala vse šipe. Živci naših vojakov so se zdržali. V noči na 30. junij se je pričel generalni naskok na doberdobsko planoto. Kralj in Salandra sta prišla na fronto, da prisostvujeta dnevu zmage, čegar datum je Cadorna že enkrat prekmalu določil. Tudi zdaj naj bi se drugače ne zgodilo. Ob enajstih ponoči sta korakala dva bataljona iz Selc proti La Rocci. Naši so jih sprejeli s ročnimi granatami, Italijani so se hitro umaknili. Ponoči ob dveh so vpostavili eno nasprotno divizijo; v boj je prišlo le par bataljonov. Pustili so jih do žičnih ovir ter jih tam postreljali.

Zjutraj ob pol osmih so napadli dva do tri bataljona hrib Kozič in so bili odbiti. Popoldne je pričelo več divizij na različnih točkah obenem napadati planoto, ki je bila pod mojim opazovališčem zavita v sivo deževno soparo. Pri Zagroju so prišle nasprotnikove čete čez reko in so obenem prodirale od Poljana. Pri Redipugliji je imel neki drug oddelek to smolo, da ga je postrelila lastna artiljerija, kar nam je zelo olajšalo, odbiti ga. Isto se je zgodilo nekemu italijanskemu majorju, ki sem ga kmalu na to spoznal kot vjetnika. Prodiral je z dvema stotnjama proti Debelemu vrhu, dočim sta drugi dve stotniji ostali v rezervi. Zašel je v uničujoči brzostrelni ogenj naših strelcev. Njegove rezerve so ga pustile na cedilu. To pa še ni bilo zadosti. Lastna artiljerija je streljala v umikajoče se četo. Na to je bil vjet, ž njim en stotnik, pet poročnikov in 131 mož. Pri tej priliki je bila vpletena tudi zastava četrte stotnije 2. grenadirskega polka. Od njegovih izjav naj registriram dve:

»Pozdrni potres«, je pripovedal, »je povzročil pri nas mnogo škode, toda prejšnji še več.« Neka druga izjava se glasi: »Naši vojaki pričenoja še le zadnji premišljeni naskokl.

Planota se na tem mestu znižuje v majhnih peščenih gričih proti soški dolini, ki se ravno in močvirnato

razširja med Gradiško in Trzičem. Italijani so ležali za nasipi riževih nasadov, ki so bili namenoma pod vodo, ker je bila odprta zatvornica. Zdal pa, ko se je ravnila zopet nekoliko posušila, so prebredli do ceste, drveli čez cestno zatvornico in kamenita, z deskami pokrita krita poljskih straž ob cestnem robu ter vdrl do krita ob gručah. Toda pri vrhu Koziču se je pričela sovražna rojna črta pred našo glavno pozicijo majati in je bila uničena s kartecami, tako da se je ves hrib pokril z mrtveci, in je pri umikanju potegnila s seboj tudi zadnje čete. C. in kr. čete so sovražniku sledile za petami in niso prej mirovale, dokler ni bil zopet onstran močvirja.

Zvečer so povzeli Italijani še večkrat slabše napade na višine vzhodno od Trziča. Skozi celo noč do dneva so grmeli težki italijanski topovi proti robu višine, toda naskok na to vroče zaželeno višino se je zopet ponesrečil. 400 mrtvih Italijanov je obležalo na mestu, med temi mnogo ranjencev, ki jih vsled ognja sovražnika ni bilo možno spraviti na varno. Tudi napadi, ki so bili popoldne in zvečer namerjeni proti Zdravščini - Vermegliano, so se končali s težkimi izgubami za sovražnika. Pri Redipugliji je prodrla neka italijanska divizija do naših pozicij, kjer pa je bila odvrnjena z izgubo več kakor 1000 mrtvih. Ta 1. julij je bil hud, a zmagozladen za našo c. in kr. armado. Največ je najbrže pritrpel neki bataljon iz Brna. Ko smo našli v pol ure kakih 400 granat, ki so padale v njihove pozicije, so izjavili hrabri Brnci hladnokrvno, da to še ni nič, da so vzdržali že hujše. Odlikoval se je tudi neki črnovojniški bataljon, ki je pustil priti v bližino pet italijanskih bataljonov, ki jih je nato na 400 korakov pričel obstreljevati ter jih je toliko časa zadrževal, da je padla srečna odločitev. Ognjeni krst je sprejel tega dne tudi 14letni prostovoljec Grill, ki je bil preje zaposlen na ladji »Bremen« pri »Severonemškem Lloydju«.

Dne 2. julija je bil ponoči in dopoldne močan bombardement. 3. julija je ponovil sovražnik z močnimi četami napad na plateau Doberdob ter prekoračil pri Redipugliji Sočo in železniško progo. Za naše pozicije se je pričelo obupno borenje, ki je nehale šele ob 10. uri zvečer s tem, da se je numerično nadmočen sovražnik umaknil. Na kamenitih rebrih te višine je obležalo na stotine mrtvih in ranjenih Italijanov.

Zjutraj dne 4. julija je pričel sovražnik ob 4. uri obsipati naše pozicije s pravo točo granat ter nato poskusil z napadi infanterije. Tudi pri goriškem mostišču se je pričel dne 3. julija močan bombardement. V odseku pri Tolminu je poskusila cela vrsta italijanskih bataljonov zavzeti v naskoku zahodne višine ob bregu in celo na višini Krna so po artiljerijskih pripravah pričeli napadati alpin, ki so bili po divjem bajonetnem boju in bližinskem boju odbiti.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Italijanski generalni štab poroča 7. julija:

V Val Daone smo odbili z velikimi izgubami sovražni poskus, napasti našo pozicijo pri Passo di Campo. V dolini Cadore je pričela naša

lesa, spanje jim je bilo mučno. Majhna, slabotna žena s sedmerimi otroci je morala vsak hip vstajati, najmanjša dete se je vedno oglašalo. Vsi so se bolj mučili, nego počivali. Le trimesečni detece, ki je ležalo na polici pod stropom kakor v zibelki, je spalo mirno vso noč.

Mesec je jel bledeti, zvezde so ugašale, motna svetloba se je razlila čez nebo. Zrak je postal ves svež in zdravilen. Lahna rdeča megla je prepregla vzhodno nebo. V grmovju so se oglašili jutranji pevci. Naposled je vendar minila neprijetna noč v mesečini sredi osamljenega polja ob dolgem vaku spečih ljudi. Oddahnili sem si in slavno vdihavala jutranji zrak. Nebo je postajalo vedno svetlejšo, rdeča, rumena in zlata barva so se prelivale druga v druga. Solnce je vzhajalo. Tudi begunci so vstajali še bolj trudni kakor so legli. Nazadnje se je tudi vlak premaknil.

Ko smo dospeli v Ljubljano, se je Grad že kopal v solnčnih žarkih, strehe pa so se odevale v zelenjavo. Na kolodvoru je bilo vse živo kakor popoldne. Uslužbeni, vojaki in begunci so polnili peron. Prtljaga beguncev je bila naložena vse do strehe, garderobi sta bili uprav natlačeni s paketi in omoti.

»Addio! Arrivederci!« so mi klicale begunko, ko sem odhajala. Vlak pa je čakal, da mu naznaja, kdaj popelje stotine nesrečnih ljudi dalje v mrzlo tujino.

artiljerija obstreljevati utrdbo La Corte in zatvorno utrdbo Tre Sassi pri prelazu Parola ter je povzročila težke poškodbe. V Karniji smo zavrnili navadni brezuspešni poskus v smeri na Veliki Pal ter sovražne napade na naše pozicije pri Passo Parmosio in na Skarnico. Boji na kraški planoti kažejo sicer počasno toda nevitrtgane uspehe (1). Od 4. do 7. t. m. smo vjeli tam 1400 sovražnikov.

Ponoči na 6. t. m. je obmetaval neki naš zrakoplov važno železniško križišče severno od Opčine uspešno z bombami. Zjutraj 6. t. m. se je posrečilo eskadri naših aeroplanov vreči na avstrijsko letališče pri Ajševici vzhodno od Gorice številne bombe, ki so povzročile požare. Neki drugi aeroplan je metal bombe na kolodvor v Nabrežini. Letalci so se, ko so se dali znamenja za artiljerijo in strojne puške, vrnili nepoškodovani nazaj.

(Eden se je moral, kakor znano, pri Gorici spustiti na tla. Op. ur.)

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Prvo italijansko vojno posojilo se je popolnoma ponesrečilo. Banke so vplačale 200 milijonov, privatna subskripcija pa je dosegla komaj 100 milijonov lir. Vlada je zato termin za podpisovanje podaljšala.

V Milanu se je vršila premijera drame, »Belgija ostane«, ruskega pisatelja Leonida Andrejeva. Občinstvo je demonstriralo pri posameznih prizorih proti Nemcem.

Poročila o izgubah posadke potopljene oklopnice »Amalfi« si nasprotujejo. Mornariški krogi javljajo, da se pogreša le 40 mož, 4 častnike, »Secolo« pa piše, da se jih je rešilo le 500. Med rešenimi se nahaja tudi 43 težko in lahko ranjenih.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Carjev poziv Srbom.

Iz Sofije je javljalo: Ko je izbruhnila vojna z Italijo je pisal car srbskemu kralju Petru lastnoročno pismo, v katerem ga pozivlja, da naj istočasno z Italijo prične tudi Srbija ofenzivo proti Avstriji. Kralj Peter je odgovoril, da Srbija tej želji ne more ustreči, ker je njena armada decimirana in ker vladajo v državi strašne bolezni. Tudi da ima Srbija mnogo premalo vojnega materiala. Novejša poročila pravijo tudi, da se nahaja sedaj velik del srbskih vojakov doma pri četvi, kar je najboljši dokaz, da je Srbija vojne sita. S svojo pasivnostjo pa hočejo Srbi tudi priti-skati na diplomacijo četverozveze, da bi postala raznim srbskim željam bolj naklonjena.

Knez Trubeckoj odpoklican.

Petrograd, 9. julija. (Kor. urad.) »Rječ« poroča, da je bil knez Trubeckoj kot poslanik v Srbiji odpoklican.

Ruska vojaška komisija v Srbiji.

Posebna ruska vojaška komisija, na čelu ji general Ludov, potuje v Niš, da se poduči o razmerah, ki vladajo v srbski armadi.

Isa Boljetinac v črnogorskem vjetništvu.

Lugano, 9. julija. (Kor. urad.)

»Tribuna« javlja iz Skadra. Tudi Isa Boljetinac se je s svojo tolpo vdal Črnogorcem, ki so ga spravili na Cetinje.

Srbsko-italijanske difference.

Preko Švice poročajo: Srbi so zasedli Drač ter izjavili, da ga nikdar ne izroče. Italija pa izjavlja, da albanske okupacije ne priznava kot definitivne ter je celo garantirala Esad-paši integriteto londonskih mej.

ZAPADNO BOJISCE.

ŽIVAHNI BOJI NA FRANCOSKI FRONTI.

Berolin, 9. julija. (Kor. urad.)

Uradno: Severno od sladkorne tovarne pri Souchezu je bil neki francoski napad odbit. Majhni oddelki, ki so vdrl v naše pozicije, so bili pobiti. Kljub temu se nam do sedaj še ni posrečilo očistiti sovražnika one dele strelskih jarkov zapadno od Soucheza, ki smo jih bili predvčerajšnjim izgubili.

Vzhodno od Aillyja brezuspešni francoski posamezni napadi. Vzhodno, v zvezi na naše na novo pridobljene pozicije v Pretrskem gozdu smo zavzeli v naskoku več francoskih jarkov v širini 350 m. Pri tem smo vjeli nad 250 mož in vplenili 4 strojne puške.

Po močnih artiljerijskih pripravah je napadel sovražnik višino 631 pri Bandesaptu, ki smo jo mi zavzeli v naskoku 22. maja. Morali smo popolnoma zasute jarke na višini izprazniti.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

Francoski generalni štab poroča z dne 6. julija ob 3. uri popoldne: Noč je bila na več krajih fronte jako živahna. V Belgiji so se polastile angleške čete, podpirane od naše artiljerije, več sovražnih strelskih jarkov. Južno od Pilkena, 6 km severno od Yperna, živahen boj za kolodvor Souchez, ki je kljub vsem naporom sovražnika ostal v naših rokah. Arras je bil celo noč obstreljevan. V Argonih so se vršili neprestani boji z ročnimi granatami. Na višinah ob Masi smo zavzeli zopet del strelskih jarkov, ki so jih Nemci držali od 27. junija. Neki sovražni protisunek je prišel v obojestranski ogenj naših strojnih pušk. Sovražnik se je v neredu in z velikimi izgubami umaknil. V Vogezih pomnožen artiljerijski ogenj, posebno pri Fontenellu, neposredno vzhodno od Bandesapta, pri Hisenfirstu, Hartmannswellerkopfu in pri Thaanu.

Poročilo z dne 6. julija ob 11. uri zvečer: Angleži so odbili več protinapadov proti zavzetim jarkom južno-zapadno od Pilkena, s težkimi izgubami za sovražnika ter so vjeli 80 mož. Nemci so obstreljevali Arras, posebno katedralo, z vžigalnimi granatami. Tudi na Reims je padlo par krogelj. V Argonih artiljerijski boj brez infanterijske akcije. Na višinah ob Masi smo zavzeli zopet del strelskih jarkov, ki so jih Nemci držali od 27. junija. Neki sovražni protisunek je prišel v obojestranski ogenj naših strojnih pušk. Sovražnik se je v neredu in z velikimi izgubami umaknil. V Vogezih pomnožen artiljerijski ogenj, posebno pri Fontenellu, neposredno vzhodno od Bandesapta, pri Hisenfirstu, Hartmannswellerkopfu in pri Thaanu.

DROBNE VESTI IZ FRANCIJE IN ANGLIJE.

Iz Rotterdama poročajo, da je bil brat angleške kraljice, vojvoda Teck prideljen vojnomu ministru Kitchenerju kot pomočnik.

Iz Londona poročajo z dne 9. julija: V seji poslanske zbornice z dne 7. julija je izjavil zakladni kancelar Mac Kenna na neko vprašanje, da vlada ne more dovoliti preživetim »Lusitanije« kako odškodnino, da se pa ti lahko obrnejo s svojimi zahtevami na Foreign Office.

»Lokalanzeiger« poroča iz Zeneve: Več ameriških podjetnikov, ki so pred meseci sprejeli uaročila od Francije, je plačalo raje golo, ker rabijo sedaj vse delavne moči za dobave v Washington. Nova naročila za municijo so odklonili skoro vsi važnejši ameriški podjetniki.

Iz Londona poročajo z dne 9. julija: V poslanski zbornici je bil registrirni zakon v tretjem branju soglasno sprejet. — Francoski municijski minister Thomas se nahaja v Londonu, da se pogaja o municijskem vprašanju z Lloyd Georgejem: Iz Londona poročajo: Ravnatelj neke municijske tovarne razpravlja v »Morningpost« o vzrokih pomanjkanja municije in pravi: Mnogo materiala in strojne uprave za izdelovanje vžgal pri granatah je moralo priti iz Amerike. Ti transporti so rabili časih po 60 dni mesto 29 dni iz New Yorka v London. Železnice in pristanišča so bila časih tako prenapolnjena, da je bilo potreba čakati na transport iz Liverpoola v London časih po pet tednov.

Iz Londona poročajo: Kakor poroča »Times« iz Toranta, je daroval bivši ameriški državni tajnik Bryan 2000 mark za nemške vjetnike v kanadskih vjetniških taboriščih.

Pomanjkanje živin na Angleškem.

Iz Londona poročajo z dne 9. julija: Državni podtajnik vojnega ministrstva, Temant, je izjavil v poslanski zbornici, da so obveščena vsa poveljstva, da vojaki na Angleškem ne dobe več jedi, kakor je v resnici potrebno. Krušne porcije so zmanjšane, mesto sira in marmelade dobivajo vojaki denar. Ustanovila se je komisija, ki bo preiskala, če je možno vpeljati še večjo varčnost. Mogoče je, da se bo po vzorcu Francije zmanjšalo še mesne porcije. Asquith je izjavil, da bo vlada nekako brošuro, v katerih se daje revnejšim ljudem svet, da naj kuhajo cenejša jedila. — Pri svetovanju o zakonu o vzdržanju živine je izjavil predsednik poljedelskega urada v zbornici lordov, da se mora smatrati za vzrok pomanjkanja mesa dejstvo, da se meso porablja za armade v Franciji in drugje. Razven tega obstoja tudi nevarnost podmorskih čolnov, ki se še lahko poveča.

NESOGLASJA V ČETVEROZVEZI.

»N. FR. PR.« javlja iz Carigrada, da se vse jasneje kaže nesoglasje med Rusijo in njenimi zaveznicami. Car je poslal svojega pobočnika generala Sandanskoga v Pariz, da bi pripravil Francoze do tega, da bi začeli bolj energično ofenzivo. V Petrogradu so tudi jako razočarani od vtisa, ki ga je napravil nastop Italije na Balkanu.

je gotovo vse drugače tam. Od Prestranka sem se je tako lepo videla.

»O, seveda je zdaj vse drugače, lepše. Vidno raste in napreduje.«

»Mamma, domanda dov' è Leibnitz?«

»Ali gospodična ne zna slovensko?«

»Ne razume prav nič. Doma je imela tako lepo, zato je tako žalostna zdaj. O, dio mio; dio mio!«

Vlak je vozil še dosti hitro. Rak, Planina, Logatec je kmalu ostalo za nami. Na vsaki postaji so zgrabile begunko za steklenice ali lonce in teklo po vodo ali če bi mogle kupiti mleka za otroke. Verd, Borovnico, Preserje smo še videli v zadnjih žarkih. Ob štirih popoldne smo se odpeljali iz Postojne. V Preserju je stal vlak pozno v večer. Begunci so izstopili in sedli na travo. Begunkom ni zmanjkalo dobre volje. Lovili so se, vpili in smejali kakor bi bili na šolskem izletu.

»Pridemo kmalu v Ljubljano, gospodična?« je vprašala za njo. »Polmira bi jo rada videla. Slišali smo, kako je lepa.«

»Prav kmalu jo boste videli, če bo vlak takoj dalje vozil. Še eno postajo.«

»La bella Lubiana!« se je oglašala Palmira.

Toda vlak ni hotel naprej, stali smo gotovo ure tam. Bilo je že deset ura. Slednjič se premaknejo vozovi v naše veliko veselje. Ali to

je trajalo le malo časa. Čez par minut se vlak ustavi sredi polja. In tu smo čakali vso ljubo noč. Begunko so spravile otroke spat in povsod same polegale na trda tla. Po vseh klobeh in povsod na tleh so ležali ubogi brezdomovinci. Tudi moj sedež so mi okupirali, tako, da niti sedeti nisem mogla. Zrak je postajal slab in tako neprijetno je bilo v vozu, da nisem mogla več strpeti notri. Šla sem na prosto in se izprehajala ob vlaku. Šum je potihnil, ni bilo slišati glasov. Ob obeh straneh proge se je širilo polje. Srebrnkasto se je svetilo v blede mesečini. Črni vlak brez luči in oken se je določno črtal na svetlem ozadju. Kakor ogromna, neznanško dolga, mrtva pošast... Po drugem tiru so drdrali s hitrostjo brezovlaka vojaški vlaki proti jugu, drug za drugim, brez števila. V nekaterih je bilo glasno in veselo, vojaki so peli in vriskali. V drugih pa je bilo vse tiho in temno.

Leno so se vlekle ure naprej, ni hotelo biti konec neznanemu čakanju. Bilo mi je zelo neprijetno. Celo noč sem hodila ob vlaku gor in dol, sesti ni bilo kam. Še kamna ni bilo ob progi, trava je bila premokra. Od vlaka se nisem smela oddaljiti, ker bi mi utegnili ravno tisti hip oddrdati naprej. Noben sprevodnik pa ni niti najmanj vedel, koliko časa bomo čakali.

Časih sem pogledala v voz. Nemirno so se premikavala trdna te-

Boj za Carigrad.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 9. julija. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: V odseku pri Ari Burnuju je obstreljevala turška artiljerija dne 6. t. m. uspešno sovražne pozicije. Sovražna artiljerija, ki je bila namenjena proti našemu levemu krilu, je vsled napačnega streljanja bombardirala lastne strelske järke, vsled česar so imeli sovražniki težke izgube na lastnih vojakih. V odseku pri Sedil Bahru smo odbili napade sovražnih poizvedovalnih oddelkov ter jim prizadeli težke izgube. Medtem ko je bil sovražnik pred Tekeburnom zaposlen z vkrpanjem in izkrcanjem, so otvorile anatolske obrežne baterije nenadoma na to sovražno pozicijo ogenj, neka kroglica je padla v sredo nekega sovražnega bataljona ter povzročila zmedo in izgube. Iste baterije so pogale neke bližnji municijski depot sovražnika v znak.

Carigrad, 8. julija. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Milli« poroča: Glavni stan razglasi: Ob dardanelski fronti se ni 7. julija pred Ari Burnujem ničesar važnega dogodilo. Pred Sedilbahrom so zavzele in zasedle naše čete dva sovražna strelska jarka pred našim desnim krilom. Naše, pred centrom izposlane poizvedovalne kolone so napadle sovražne strelske järke ter vplenile mnogo municije in vojnega materiala. Na levem krilu traja lahki artiljerijski in infanterijski ogenj ter metanje bomb naprej. Dopoldne je vrzel neki sovražni letalec tri bombe na Galipoli, ne da bi povzročil kako škodo. Naše anatolske baterije so porušile sovražen izkrcavalni most pri Tekke Brunu ter obstreljevale taborišče sovražnika. Na ostali fronti se ni dogodilo ničesar pomembnega.

Na kavkaški fronti so poskusili pred našim desnim krilom odbiti kavalerijski oddelki se obdržati v svojih pozicijah in napraviti protinapade. Vsi ti poskusi so se izjalovili.

Neugoden položaj zaveznikov ob Dardanelah.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Operacije ob Dardanelah potekajo v zadnjih dneh jako zadovoljivo. Kljub temu, da je položaj tudi vsled ljutega boja v obojestranskih pozicijah neizpremenjen, se je sedaj Turkom z ljutim napadom posrečilo, zavzeti več važnih strelskih jarkov na desnem krilu Angležev. Vjeti Francezi nudijo pomolovne vtis. Med Angleži se kažejo prvi znaki nediscipliniranosti in utrujenosti Angleški voditelji morajo porabljati najmočnejša sredstva, da obdržijo čete v svojih rokah. Tako morajo streljati vojaki v drugi vrsti strelskih jarkov na svoje tovariše v prvem strelskem jarku, če pri napadu zaostajajo posamezniki ali če hočejo pobegniti.

Novi transporti ob Dardanele.

Iz Haaga poročajo z dne 9. julija: Iz Londona poročajo, da je v minulem tednu odplul nov francoski transport čet, kakih 20.000 moč, spremljan od več francoskih križark in torpedov iz Toulona proti Dardanelam. Kakor poroča angleška admiraliteta, je poročal Hamilton, vrhovni poveljnik pred Dardanelami, minuli teden angleški vladi, da rabi za nadomestilo čet na Galipoliju mesečno vsaj 35.000 do 45.000 moč, da nadomesti izgube na vjetih, ranjenih, mrtvih in bolnih.

Portugalska ekspedicija pred Dardanele?

Ženova, 9. julija. Francoski listi javljajo, da sestavljajo zavezniki nov ekspedicijski zbor za Dardanele. Ta zbor bo obstojal iz burških čet ter iz portugalskih polkov.

Japonska pomoč proti Turčiji.

Iz Curiha javljajo: »Ruskoje Slovo« objavlja članek o možnosti in koristi rusko-japonske zveze. Japonci se za tako formalno zvezo vedno bolj ogrevajo. Rusija naj bi garantirala japonske interese na daljnem vzhodu, Japonska pa podpirala ruske težnje v bližnjem orijentu. Japonske čete naj bi se izkrcale v Evropi ter se udeležile boja za Dardanele. »R. S.« upa, da bi rusko-japonska zveza ne nasprotovala francoskim in angleškim interesom. Glavno je sedaj, da padejo Dardanele čim prej.

Rusija in Dardanele.

»Berliner Tageblatt« poroča: Zastopnik lista »Secolo«, Luciano Magrini, javlja iz Petrograda: Na Ruskem mislijo samo na Dardanele. V tem oziru so nacionalisti, okto-bristi in kadetje popolnoma edini. »Reč« je priobčila članek, ki ga je spisal vodja kadetov Pavel Miljukov. V tem članku je rečeno: Rusija ne privoli nikdar, da bi Dardanele postale nevtralne. Če bi smele vojne ladje v miru svobodno voziti

skozi Dardanele, bi nastal še težji položaj, kakor je bil poprej. Carigrad in Dardanele morajo postati neomejena posest Rusije. Ključ do Črne morja postane brez vrednosti, če se ž njim to morje ne da zakleniti. Panamski kanal veže dve svobodni morji, a vendar imajo Združene države pravico ta kanal utrditi in tudi zapreti. — V nekem pogovoru je rekel Miljukov: Romunski in Bolgarski se lahko zavežemo, da v slučaju kakor vojne ne zapremo Dardanel z minami. V tem slučaju se nimata ničesar bati. Na vprašanje, če je med Petrogradom, Londonom in Parizom sklenjen pismen dogovor glede Dardanel, je rekel Miljukov, da tega sicer ne ve, misli pa, da je tako. Na vsak način mora Rusija dobiti tudi otoke pred Dardanelami, potem vse ozemlje na vzhodu do linije Enos-Midia, v Mali Aziji pa od iztoka reke Sakarija do otoka Lesbos. Brussa mora postati ruska.

Magrini je govoril tudi z ministrom Sazonovom, ki je rekel, da mora Črno morje postati rusko morje. Zaprte Dardanele so Rusiji dosti škodovale. Vrata v rusko hišo se morajo odpreti. Romunska in Bolgarska se nimata ničesar bati. Iz ministrovih besed je Magrini posnel, da je glede Dardanel že sklenjen dogovor s Francijo in Anglijo. Magrini pa dostavlja, da z Italijo ni nobenega dogovora in da ta ne pošlje v Dardanele ne vojakov, ne ladij. — Končno naznanja Magrini, da je tudi že za slučaj zavzetja Carigrada med Rusijo, Francijo in Anglijo vse dogovorjeno.

Kdo naj bi bil gospod v Carigradu?

Chiasso, 9. julija. »Secolo« poroča, da obstaja med Rusijo in Anglijo pismena pogodba, ki izroča Carigrad in Dardanele Rusiji. »Stampa« izjavlja, da italijanska vlada o obstoju take pogodbe, ki tangira srednjemorske interese Italije, ni obveščena.

Angleški poraz v Mezopotaniji.

Carigrad, 8. julija. (Kor. urad.) Po privatnih poročilih iz Bagdada so napadla Turkom prijazna plemena Elkah in Devreg, ki stanujeta na perzijskem ozemlju v okolici reke Korun, angleške čete v okolici Hasalie in Elmare, ter vjela kakih 1000 Angležev in vplenila šest topov in dve strojni puški ter mnogo municije in živeža. Razven tega je imel sovražnik mnogo mrtvih in ranjenih.

Carigrad, 8. julija. (Kor. urad.) Kakih 20.000 moč plemen v Mezopotaniji se je zbralo včeraj v mestu Kutel Amara na levem bregu Tigrisa, južno-vzhodno od Bagdada in na nasprotnem bregu ter se obrnilo do najvišjega poveljnika turških čet s prošnjo, da se smejo udeležiti boja. Njihovi želji se je ustreglo.

Iz nevtralnih držav.

NOVI POSKUSI ČETVEROZVEZE, PRIDOBITI BOLGARIJO.

Pariz, 9. julija. (Kor. urad.) Francosko časopisje je pričelo zopet vabiti Bolgare, češ, da je udarila ura, ko jim je treba pričeti boj. Listi pozivljajo Bolgare, da naj ne zahtevajo takojšnje okupacije srbske in grške Makedonije ter naj se zadovoljijo z garancijo četverozveze. Bolgari da dobe Makedonijo po sklepu miru, čim bo odškodovana Srbija z avstrijskim ozemljem.

Lastnoročno pismo angleškega kralja bolgarskemu kralju.

Angleški kralj je pisal bolgarskemu kralju lastnoročno pismo, ki je izročil posebni odposlanec general Stews.

Rusi so pesimisti.

Petrograd, 9. julija. (Kor. urad.) »Reč« poudarja izredno važnost prostega prehoda skozi Dardanele, ne le za ruski izvoz, temveč tudi za uvoz orožja. Rusija pa se žal boja za Dardanele ne more vojaško, temveč le diplomatično udeležiti. Tu pride v poštev predvsem Bolgarija; toda pogajanja s to državo ne uspevajo, ker ne more prevzeti četverozveza nikakih točnih garancij, da se bodo bolgarske želje izpolnile. Narobe pa ima Nemčija v Turčiji kar največji vpliv.

Ostri napada na Genadijeva.

V procesu, ki se vrši sedaj proti atentatorju Atanasovu in njegovim tovarišem, ki so obdolženi, da so povzročili znano eksplozijo v sofijskem meščanskem kazinu in pripravljali atentat na kralja, nastopa kot priča tudi bivši minister Genadijev, šef stambulovistične stranke. Že s svojo izpovedjo se je Genadijev precej kompromitiral. List »Kambana« mu sedaj očita, da je bil pri atentatu na kazino direktno udeležen ter ga dolži, da je dal leta 1907, takratnega ministrskega predsednika Petkova umoriti.

Možnost koalicijskega ministristva na Grškem.

»Times« poroča iz Aten: Venizelova je sprejel kralj v zadnjih dnevih opetovano v advijenci. Vladni listi poročajo o možnosti ustanovitve koalicijskega ministristva. Poročevallec lista »Times« meni, da Venizelos ne bo v to privolil.

ODGOVOR NEMČIJE NA AMERIKANSKO NOTO RADI »LUSITANIE«.

Berlin, 3. julija. Nemčija je izročila včeraj odgovor na amerikansko noto z dne 10. junija t. l. v zadevi popotitve »Lusitanije«. Odgovor razpravlja obširno o vzrokih, ki so prisilili Nemčijo k podmorskemu boju proti Angliji in poudarja tudi nevarnosti, ki izvirajo iz tega boja za nevtralce. Nemčija pa je v smislu prijateljstva, ki navdaja nemški narod napram prebivalstvu Združenih držav, pripravljena vse storiti, da prepreči opasnosti, ki grozijo življenju ameriških državljanov: ona ne bo preprečevala legitimne plovbe ameriških ladij in ne bo ogrožala življenja ameriških državljanov na nevtralnih ladjah. Nemški podmorski čolni dobe ukaz, da pustijo posebno označene in v primernem času preje napovedane ameriške osebe parnike prosto pasirati. Ameriška vlada more najeti za svojo evropsko pasajirsko službo tudi primerno poprejš dogovorjeno število drugih nevtralnih parnikov, ki bodo pod zgoraj naznačenimi pogoji in pod ameriško zastavo lahko svobodno vozili. Nemčija je pripravljena celo pustiti, da najame Amerika za svoj promet z Anglijo štiri sovražne parnike, ki bi naj vozili pod ameriško zastavo.

Nemška vlada pa odklanja stališče, da bi mogli ameriški državljani čistiti sovražno ladjo kratkomalo vsled dejstva, da se na njej nahajajo. Nevtralci v onem delu morja, ki je proglašen za vojni okoliš, so pač izpostavljeni istim nevarnostim, kakor nevtralci, ki se nahajajo na bojišču na kopnem.

Končno poudarja nemški odgovor, da se bo Nemčija vedno rada poslužila dobrih služb ameriškega predsednika, ki jih je le-ta v svoji noti ponudil.

Razdor v Švici.

Švica se v sedanji vojni drži z vso korektnostjo svoje nevtralnosti. Naravno je seveda, da ima prebivalstvo samo različne simpatije, a do slej se ni nič slišalo, da bi te simpatije na katerikoli strani prekorale meje nevtralnosti. Zdaj pa nas obveščajo nemški listi, da so v Švici sami med prebivalstvom nastala navzkrižja in pišejo celo, da bi znala iz teh navzkrižij nastati politična nevarnost za Švico. V zadnji seji narodnega sveta se je po teh poročilih pokazalo, da obstoji nasprotje med Švicarji nemške narodnosti in med Švicarji francoske narodnosti. Pa tudi posebne brošure, ki so izšle v francoski Švici, pričajo o tem nasprotju.

Švicarsko posojilo.

Bern, 9. julija. (Kor. urad.) Za dobavo nadaljnjih sredstev za delno kritje izrednih izdatkov za mobilizacijo švicarske armade je sklenil zvezni svet najeti posojilo sto milijonov frankov po 4%.

Od Pruta na Dnjestr.

(Na Petrovo 1915.)

Dan po Sv. Telovem sem zopet enkrat pošteno opral in baš sem si hotel privoščiti za okopom dobrodejno solnčno kopel, ko dobim nenadoma ukaz, da se moram takoj napotiti k poveljstvu regimenta, kjer so mi v kratkih potezih narisali pot v 35 km oddaljeni kraj Pistyn, kamor je bilo teba še isti dan odriniti z nekaterimi tovariši instruktorji novega mašbataljona, ki je bil tam nastavljen. Na cilj je bilo treba priti šele prihodnji dan. Sile torej ni bilo, zato smo si kar brez skrbi ogledali nekoliko življenje v Kolomeji, ki smo jo tam na periferiji branili do tlej cele tri tedne.

V mirnem času mora biti življenje v Kolomeji prav živahno. Mesto je precej veliko in zlasti važno kot križišče železnice. Zdaj je nudilo precej žalostno sliko. Ruske granate so poškodovale marsikatero lepo poslopje. Večina trgovin je bilo zaprtih. Boljši sloji so se izselili. Ostali so skoro sami Židje v dolgih, črnih kaftanih, z dolgimi bradami in kodričih ok ušesih. Vsiljevali so mimoidočim svoje blago z besedami največje hvalje. Komaj se otreseš takega nadležnika. Samo da je kupčija,

pa Židu ni mar, če še tako sekajo granate okrog njega.

Ko se je polegla vročina, smo se napotili k Prutu. Poleg starega dolgega mostu so zgradili naši pijonirji več zasilnih mostov, ki so imeli svojo posebno strateško važnost.

Lepa, z drevjem obrasla cesta je peljala skozi vas Werbiaz do Mysyna, kjer je stal takrat ogromni trenski park. Tu smo prenočili vendar enkrat brez skrbi za kak alarm.

Kako se to prileže človeku po dolgih mesecih. V daljavi prek Kolomeje smo videli zvečer vse razžarjeno nebo, velikanski požar, ali kaj bi nas to brigalo: fronta je bila daleč za nami! Naslednje jutro nas je naložil na koleselj neki artiljerist in nas potegnil prek mesta Jablonow, naravnost do Pistyna. Med vožnjo smo si obetali, da se nam odpočijejo ušesa in živci najmanj kakih 14 dni od peklenskega življenja puškinih in topovih krogel, toda, koliko razočaranje! Komaj sem se zgasil pri komandantu bataljona, že je bil alarm in treba je bilo korakati nazaj proti Kolomeji. Prenočili smo v Jablonowu. Naslednje jutro pa nas je čakala še pot do Kolomeje. Dobil sem mnogo znanec, ki so prihajali prvič na fronto. Moral sem jim praviti na dolgo in široko, kako je življenje v strelskih jarkih in kako je »muzika« granat in šrapnelov. Ko sem jim povedal, da imamo izborna kritja, močne žične ovire in da nimamo še skoro nobenih izgub, so jih očividno pomirilo. Pod večer so dospeli v Kolomejo. Tu se je bil en porazdelil med staro moštvo, ko se je storila noč, so odšli tiho na odločno mesto. Jaz sem se vrnil k svoji stotnji. Noč je potekla skoro da mirno. Drugi dan, proti poldnevu, pa je prišlo povelje za napad, ki se je pričel okoli 2. popoldne na levem krilu. Tam je stal na nasprotni strani precej obširen gozd, ki se je vgnezdil v njem številni sovražnik. Naša artiljerija je sipala tja cel pekel granat in šrapnelov. Za enkrat je bil cilj, pregnati sovražnika od železniške proge. Naloga je bila jako trda, zakaj nasprotnikovi okopi so bili gosto zasedeni in zavarovani z žičnimi ograjami. Skozi hud ogenj si je bilo treba delati pot...

Sele proti večeru je streljanje ponehalo. Ko se je zdnilo, se je videlo, da so v imenovanem gozdu in v ruskih okopih ležali celi kupi trupel, deloma strašno razmesarjenih od naših granat. Ogledal sem si vso to grozoto bojišča. Tam hno patroljo v vas, ki se je kmalu strašna slika mi ostane v neizbrisnem spominu.

V jutro je prišlo nekaj ruskih udeležnikov do naših okopov. Povedali so nam, da so se Rusi umaknili daleč nazaj. Poslali smo takoj majhen vas izpraznjeni. Kaj na to sem bil poslan jaz z devetimi možmi, da preiščem vas še natančneje in da se naposled ustavim ter zakopljem ob mostičku pred Kamionko Malo. Cvilisti so mi pravili, da so se Rusi umikali vso noč z mrzlično naglico in da so peljali sabo veliko število svojih ranjencev. Povedali so jim, da imajo Avstrijci pri Kolomeji nezavzetno obrambno črto, zato da se umaknejo na tak prostor, da bo za nje bolj pripraven. Rusov je moralo biti tudi zelo veliko, zakaj samo od železniške proge do onega mostička, kjer sem se moral zakopati, sem našel deset vrst dolgih okopov. Popoldne je prišel do mene naš bataljonski trobentač in mi naročil, da se moram vrniti nazaj k železniški progi, kjer se priklopim regimentu, ki koraka prek vasi Prediki v severno smer. Toda med velikanskimi množicami, ki so se zgrinjale od vseh koncev in polnile vse ceste in pota, sem izgubil zvezo. Nihče mi ni mogel več povedati, kam je odrinil naš regiment. Korakal sem zdaj kar na Dobrowodko, kakor so se valile skoro vse tiste čete ki sem jih prehitel. V zapuščenih bajti smo prenočili. Drugo jutro smo se priklopili enemu naših bataljonov, ki je imel nalogo, korakati za regimentom. V vročem dnevu smo se pomikali na Kamionko Welko, kjer so se poizkusili Rusi ustaviti, o čemer je pričala dolga vrsta svežih okopov. Toda naša kavalerija jih je podila dalje. Za petami jim je bila takoj tudi artiljerija. Krenilo smo zato lahko na vzhodno stran v Dzurkôw in dospeli proti večeru na široko cesto, ki nas je pripeljala v Sorok. Po vseh potih so se valile trenske kolone, artiljerija vseh vrst je drvela dalje. Naslednje jutro sem izvedel, da tabori regiment v dve uri oddaljenem kraju Czezniatyn, kamor sem se takoj napotil z deveterico svojih mož in še z nekaterimi drugimi »izgubljenici«, ki smo se našli spotoma. V jutru so bili tu še Rusi, toda zdaj so bili že onkraj Horodenke vrženi na Dnjestr.

V. Mazi.

(Konec prihodnj.)

Iz življenja Mistra Jana Husa.

Poskusili smo — kolikor je to v sedanjih časih mogoče — pokazati veliki pomen 500letnice mučeniške smrti češkega reformatorja Jana Husa. V naslednjem naj podamo še kratek obris življenja in delovanja velikega učitelja češkega naroda in boritelja za kulturni napredek.

Jan Hus je bil rojen najbrž leta 1369. v vasi Husinec na Južnem Češkem kot sin priprostega seljaka. Starši so spravili nadarjenega fant v Prago v šole, kjer bi naj postal duhovnik. »Ko sem bil dijaček lačen« — piše pozneje Hus sam — »sem si napravil iz kruha žlico, snedel ž njo grah ter na to še žlico.« Bil je dijak-prosjak, dajal je instrukcije, prepeval v cerkvah, da si prisluži za hrano. Živel je kakor drugi tovariši, bil je pobožen in pridno je hodil na romanje. Pozneje se je obtoževal, da je imel preveč rad lepo obleko in da je strastno igral šah. Ko mu je bilo 20 let, ga je imenovala praška teološka fakulteta za bakalaveja (akademična čast, ki ne eksistira več), leta 1396. pa je postal magister. Resno zanimanje za učena vprašanja, znamenit govorniški dar, trden značaj — vse to so bile lastnosti, ki so obračale splošno pozornost na mladega magistra, ki je postal leta 1398. profesor na vseučilišču.

Hus, ki je postal duhovnik po želji svojih staršev, se je v teh letih spremenil v gorečega služabnika božjega. Hotel je postati apostol božje besede in voditelj ljudstva k vsemu dobremu in plemenitemu »podle Božjega zakona a podle Evangelije«. Težavna naloga v času, ko se je nahajala cerkev na Češkem v najzlastnejšem stanju.

Hus je bil postal med tem (leta 1400.) dekan filozofične fakultete in dve leti nato rektor tedaj najslavnejše praške univerze. Leto njegovega rektorata, 1402., je mejnik v Husovem življenju. Kot rektor pozna Hus teološke spise Johna Wiclifa in postane pridigar v takozvani Betlemski kapelici.

Reformatorični spisi skromnega angleškega župnika so napravili na Husa kar najgloblje vtis. Cerkevne razmere na Češkem so bile takrat še groznejše, kakor one na Angleškem, ki so izzvale Wiclifove proteste in reformatorične nauke. Palacky pravi, da so hodili takrat v obleki in dostojanstvu božjih slug razuzdanci, lahkoumneži in pravi posvetnjaki. Župnike in prebende so se prodajale kakor trgovsko blago, prodajali so se odpustki kakor češplje, za denar so se delali čudeži. Na papeški stolici sta sedela dva, pozneje celo trije papeži, in eden je drugega imenoval zločinca in ga proklinjal.

Proti posvetnosti cerkve so se obračali Wiclifovi nauki predvsem. Cerkev ne sme iskati posvetnega gospodstva in v posvetnih stvareh je kralj nad papežem. Prodajanje odpustkov in dušobrižniških služb je zločinska simonija, duhovnik se mora vrniti k apostolski čistosti in siromašnosti, za njegove potrebe pa naj skrbi država. Sveto pismo je edino pravilo krščanskega življenja, vse kar cerkev sicer uči, ni zakon. To so prvi Wiclifovi nauki, katerim so sledili pozneje še radikalnejši nazori (boj proti nekaterim zakramentom, vicam, celibatu in končno zanikanje transsubstancne dogme pri altarnem zakramentu).

Prožet Wiclifovih idej o »očiščenju cerkve« je pričel Jan Hus svoje pridigarsko delovanje v Betlemski kapelici. Kmalu so zaslovene pridige izbornega govornika, ki je na podlagi »čistega svetega pisma« pozival cerkev in ljudstvo k spreobrnjenju, ki pa se je tudi sam trudil živeti pravo apostolsko življenje.

Ljudstvo je začelo Husa častiti, sam kralj Vaclav IV. in kraljica Žofija sta spoštovala vnetega moža. Tem bolj pa ga je začelo črtiti in preganjati višje duhovništvo, ki je spoznalo v Husu nevarnega sovražnika svojega udobnega življenja. Kmalu so pričele intrige in sledili so jim prvi ukori praškega nadškofa. Ime Hus je postalo v Pragi in na Češkem geslo ljudskega odpora proti razuzdanim nepriklanam tedanje cerkve na Češkem. Husovo ime pa je postalo tudi geslo narodnega odpora. Na praški univerzi je imel takrat nemški element najmerodajnejši vpliv.

Hus, ki je hotel češki narod ne le versko, temveč tudi kulturno in нравstveno povzdigniti, je težko prenašal podrejenost češkega življenja. Zato se je postavil na čelo onega gibanja, ki je rodilo slavni kutnohorski dekret (1409.) ter doseglo zmago češkega elementa na najslavnejšem vseučilišču tedanjih dni.

Nemški oboževalci so Husa zapustili; tem bolj pa je postal heroj in ljubljenec ljudstva in celega naroda. Kmalu so izšle izpod njegovega peresa z velikim oduševljenjem pozdravljene češke knjige, traktati

evangeljske razlage, vzgojevalne brošure o mladini, o dolžnostih staršev, o pravopisu. Narod je videl v Husu pravega božjega odposlanca, danega mu, da kaže pravo pot v nebesa ter mu odpira vrata pozemske sreče in slave.

Kmalu so prispele v Rim prve zlobne denunciacije proti vnetemu pridigarju Betlemske kapelice, ki da uči krivi nauk in hujska proti duhovnikom. Papež je odredil preiskavo in praški nadškof je prišel preganjati Husa z interdiktom. Toda na Husovi strani sta bila kralj in kraljica in stvar bi se bila morda ugodno iztekla, da ni prišel v Prago odposlanec takratnega papeža Ivana XXIII., da prodaja odpustke za papeževo vojno blagajno proti konkurentu papežu Gregorju XII. Proti temu papežu, katerega je pozneje cerkveni koncil označil za ubijalca, simonita in heretika, se je obrnil Hus kar najostreje. Papež prekone Husa, izreče nad Prago interdikto. Razkol med oficijalno cerkveno oblastjo in praškim magistrom postaja vedno ostrejši in akoravno je bilo ljudstvo v Prazi popolnoma na Husovi strani, zapusti mistr Jan leta 1412. Prago. Od tistega časa hodi Hus po deželi, pridiga in opominja in ves narod je zanj. Njegove knjige čita narod kakor nov evangelj, saj je jedro njegovega nauka: »išči resnico, slušaj resnico, uči se resnice, ljubi resnico, govori resnico, drži se resnice, brani resnico do svoje smrti« kakor to zaukazuje Krist. Med tem pa širijo njegovi protivniki odpor proti Husu in njegovim naukom po celem tedanjem kulturnem svetu, in ko se zbira konstanški koncil, pričakuje čeli svet, da bo rešil tudi Husovo zadevo.

Cesar Sigismund je ponudil Husu »salvum conductum«, ako pride na koncil, Hus, ki se je trdno nadejal, da bo prepričal cerkvene očete o popolni upravičenosti svojih naukov, je privolil in v spremstvu nekaterih vdanih mu čeških plemičev, je prispel 3. novembra 1414. v Konstanco. Toda bila je to pot v smrt. Dne 28. novembra ga je dal koncil, katerega sodba je bila že naprej gotova in pri katerem so se oglašili razni krivi svedoki, zapreti in po dolgih, mukepolnih zaslišanjih, pri katerih se je Hus zamljal truditel prepričati svoje sodnike, so ga cerkveni očeti proglasili za heretika in obsodili na smrt (6. julija 1415.). Še isto dopoldne je gorela grmada...

(Konec pribojnih.)

Dnevne vesti.

— **Avdijence.** Nj. Veličanstvo je sprejelo predvčerajšnjim ob 1. uri popoldne ministra dr. viteza pl. Morawskega v Sch. n. brunn v daljši posebni avdijenci. Včeraj je sprejel cesar načelnika poljskega kluba dr. Leona viteza pl. Bilinskega v Sch. n. brunn v enourni posebni avdijenci.

— **Višji armadni zapovednik nadvojvoda Friderik** je prišel 8. t. m. v Črnoce, kjer je bil slovesno sprejet. Na županov pozdrav je nadvojvoda poudarjal, da so vse narodnosti monarhije pripomogle k doseženim vojnim uspehom.

— **Imenovanje v armadi.** Nadporočnik polj. h. h. v. polka 13., Anton Lokar, sin gospoda nadučitelja v Spodnji Hrušici pri Ljubljani, je imenovan za stotnika v generalnem štabu.

— **Slovenci v bitki pri Custozzi.** Povodom 49. obletnice bitke pri Custozzi objavlja neki strokovnjak v »Lid.« Nov. vrsto člankov. Avtor pripoveduje m. dr., da so prvi italijanski top v tej bitki vplenili Slovenci in sicer 16 moči takrat po večini slovenskega 15. lovškega bataljona. Hrabri slovenski vojaki so bili za svoj čin posebno odlikovani: smeli so spremljati »svoj« kanon« osebno na Dunaj, kjer jih je občinstvo radostno slavilo in pogostilo.

— **Po daljšem mučnem molku** so se oglašili iz vojne vjetništva na Ruskem: Ivan Ravnik, domobranec 27. pešpolka, se je oglašil po daljši dobi svoji ženi Antoniji, bivajoči v Bohinjski Beli, iz Irbite, ki leži na vzhodnem podnožju rudonosnega uralskega pogorja na reki Nici. Ker se je splošno govorilo in mislilo, da je Ivan Ravnik padel na bojnem polju, se je žalostna žena tembolj razveselila moževega pisma. Mesto

Irbite šteje 20.000 prebivalcev in je znamenito po velikem vsako leto od 1. svečana pa do 1. sušca trajajočem semnju s kozuhovino. Promet imenovanega semnja znaša 40–50 milijonov rubljev. V bližini Irbite so veliki plavži, kamor se dovaža ruda po reki Nici. — Josip Škrjanec se je oglašil iz Skobeleva v Turkistanu. Preteklo je bilo mnogo mesecev, a od moža ni bilo ne duha, ne sluha. Pred nekaj dnevi pa je kostanjeviški pismonoša jako razveselil Škrjančevovo žalostno ženo Tončko. Prinesel ji je pismo od Jožeta, spisano v Skobelevu na sv. Jožefa dan. Piše ji, da je še živ in zdrav, in da se bodo še videli. Žena Tončka in njina otroka se že naprej jako veselijo na tisti srečni dan, ki bodo spet vsi skupaj sedeli za mizo. — Jože Jakič je ondan jako razveselil Jakičevu hišo v Kremenci pod Krimom s pismom, v katerem piše, da je še živ, a v vojnem vjetništvu v daljni ruski deželi, od koder jim pošilja pristržne pozdrave. — Nadalje so še čez dalj časa oglašili tudi: Alojzij Tomšič iz Omskega svojcem v Lašičah, Alojzij Cvar iz Skobelova čez osem mesecev materi Neži v Zapotoku pri Velikih Laščah, Franjo Črncic iz Jelabuge staršem, stanujočim v Ljubljani na Rimske cesti ihna šte. 10 ter Anton Krmelj iz jekaterinoslavke gubernije svojemu očetu Matiju v Selu pri Polhovem gradu.

— **Preskrba s sladkorjem.** Dunajski uradni list prijavlja naredbo trgovinskega ministrstva o preskrbi s sladkorjem. Razpolaganje s sladkorjem prevzame posebna centrala. Vse zaloge neobdavnega sladkorja v tovarnah in svobodnih skladiščih, dalje ves sladkor, ki se ga bo izdelalo v letih 1915.–1916. se zapleni. Vse prodaje, sklenjene za sladkor, ki bo izdelan v letih 1915.–1916., so razveljavljene. Centrala bo imela skrbeti za primerno razdelitev prvin na rafinerije in za razdelitev sladkorja na prebivalstvo in na armado. Omenjena naredba določa tudi cene sladkorju ne le za prihodnje mesece nego tudi za kampanjo 1915.–1916. Do konca avgusta 1916. je veljavna enotna cena 33 K za sladkorno prvo in 88½ K za rafinado. S tem je zagotovljeno, da bo prebivalstvo do konca l. 1916. preskrbljeno s sladkorjem, da se bo potrebi po sladkorju pravočasno ugodilo in da bodo cene ostale do jeseni 1916. nepremene.

— **Naša krajevna imena.** Tudi mi smo priobčili nekaj pritožb, da se v raznih slovenskih listih rabijo popačena imena za naše kraje. Pravičnost pa nam veleva tudi zabeležiti, da je časih še domačinu, kaj šele komu drugemu, nemogoče, izvedeti pravo ime. Izdali smo že mnogo denarja za jako nepotrebne stvari, a zapisnika krajevnih imen in imen vseh gora, potokov itd. še danes nimamo, ampak smo navezani na »Ortschaftsverzeichniss« statistične centralne komisije, v katerem pa so samo imena krajev zaznamenovana in še tu niso vedno zabeležena slovenska imenovanja.

— **Osebnosti novice s pošte.** Poštne aspirantke Dragotina Treven in Marija Hladnik sta imenovani za poštne oficijantke in sicer prva za Sv. Ivan pri Trstu, zadnja pa za Opatijo. — Poštni oficijant Francšek Učakar je premeščen iz Matuljev v Trst, oficijantka Viktorija Godina pa od c. kr. poštne urada Trst 1 k c. kr. poštne ravnateljstvu ravnotam.

— **Starši pozor!** Dne 8. t. m. ob pol 4. popoldne jelo je goreti v stanovanju št. 23 na Rimske cesti. Neopredvidna mati je pustila malo dekletce samo, a to se je igralo z vžigalicami in svečico. Vnelo se je zagrijalo in zastor, a sta tudi pogorela. Pogasili so domači ljudje, priskočivši takoj na pomoč, ne da bi bilo treba požarni brambi nastopiti. Torej neopredvidnim staršem: Pazite na svoje otroke!

— **Mestna zastavljalnica ljubljanskega naznanja** slavnemu občinstvu, da se vrši redna mesečna dražba in sicer dne 15. julija 1915 za v aprilu in maju 1914 zastavljene dragocenosti, dne 16. julija 1915 pa za v juniju in juliju 1914 zastavljene efekte (blaga, perila, strojev, koles itd.), vršeci se vsak dan od 8. ure do 12. dopoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji dan za stranke pred dražbo.

— **Kollinska kavina** primes je pripoznana po čeli naši državi. Kupejo jo v vseh deželah in dajejo ji prvenstvo, ne le, ker je primes po svoji kakovosti izvrstna, ampak ker je podjetje domače in ker so cene jako ugodne.

Kdor vé kaj o sedanjem bivanju družin Alojzije Kumar in Katarine Furlan iz Kojškega p. Gorici, se prosi, naj se sporoči Ignaciju Žargi, trgovcu v Ljubljani.

Kdor kaj ve, kje je družina Franca Kurinčiča iz Iderske št. 78. pri Kobaridu, naj blagovoli to naznaniti na naslov: Ignacij Kurinčič, Gruppenkommando Oberst Vogehuber, Bataillon Major Welser. Abt. Obl. Vogel, Feldpost 614.

Glasi o družini Hvala. Na vprašanje v »Slov. Narodu« z dne 18. junija t. l. sporočam, da so trije člani družine Hvala iz Volč hišna šte. 123. in sicer Terezija, Ivana in Tonček Hvala v Slovenski Bistrici na Spodnjem Štajerskem. O četrtem članu te rodbine, Sladku Hvali ne morem nič zanesljivega poročati. — Franc Fortunat, Cerkno št. 6.

Umrl je na Jesenicah na Gorenjskem ondostni posestnik in trgovec g. Anton Treven. Pokojnik je bil več let župan jeseniške občine, za katero si je pridobil mnogo zaslug in vedno zvest pristaja mnogo-napredne stranke. Blag mu spomin!

Pet predznih vlomov v Znojlah. V Znojlah, občina Kotredraž, sodni okraj Litija, je bilo izvršenih pet kratkih pet predznih vlomov. Ob 10. dopoldne, ko so bili vsi domači na polju, je vlomil neznani tat v zaprto hišo posestnika Karla Psarna, vlomil zaprto omaro in odnesel 10 kron drobiža. Nato je šel tat v podstrešje, razbil dvoje vrat s sekiro ter ukradel razne stvari in 8 K drobiža. Isto dopoldne je vlomil najbrže isti tat v hišo Alojzija Robavsca ter odnesel več stvari in 128 K denarja. Ob 3. popoldne je bilo vlomljeno v hišo posestnika Petra Polca, kjer je tat odnesel 124 K ter še dve denarnici z 28 K ter več dragulj. Uro pozneje je vlomil tat v hišo posestnika Alojzija Dolničnika ter odnesel 130 K, nato pa še posestniku Juriju Mlakarju kakih 10 K drobiža. V vseh petih slučajih je bil vlomilec najbrže ista oseba. O njem nimajo nobenega sledu.

Madžari na Slovenskem. Vojni korespondent »Budapesta« piše z južnega bojišča: Madžarski vojak, ki je videl Lublin in Galicijo, je prišel sedaj tudi na italijansko mejo. Tu prebivajo Slovenci, vrlo zdrav narod, katerega žene in dekleta so zelo lepe. Videl sem madžarskega huzarja, ki je stal pred slovensko ženo, katero je spraševal, kje je studenec. Zvijal se je pred njo, kazal in gestikuliral na vse načine, toda vrla žena ga ni razumela in se mu je le prijazno smehljala. Pristopil sem in akoravno ne znam slovensko, sem vendar poskusil posredovati. »Kaj se ti je zgodilo?« vprašam huzarja. »To je velika nevarnost,« mi pravi — »kakšna je to dežela, da ljudje ne znajo madžarsko?« — »To ni Madžarska in zato ne morejo razumeti.« — »Da, da,« mi pravi ogorčeno, »toda ali se radi tega naj učim nov jezik?«

— **Ženitovanje** ali »Zaljubljeni malopridnež.« Sijajna, humorja polna veseloliga v treh dejanjih. V glavni vlogi znana umetnica Dorrit Weixler. Razen tega še: »Aida« (krasna drama v dveh delih) in druge slike. Predstava ob pol 9. zvečer se igra ob ugodnem vremenu na vrtu.

Zrebanje razredne loterije. (II. razred 1. dan.) Glavni dobitke v znesku 70.000 kron št. 86.917. Po 5000 kron št. 65.829. Po 2000 kron št. 27.043, 65.079, 75.251, 89.195. Po 1000 kron št. 3384, 11.145, 25.321, 29.678, 36.090, 39.014, 45.831, 54.323, 103.213, 106.050. Po 600 kron št. 7644, 9083, 9799, 13.929, 16.431, 41.801, 43.645, 53.213, 56.793, 61.079, 61.324, 63.187, 66.125, 67.823, 75.567, 79.984, 98.346, 105.041. Po 400 kron št. 12.270, 14.324, 23.861, 24.497, 25.761, 26.858, 27.665, 28.282, 34.086, 44.244, 44.274, 53.623, 57.068, 59.828, 69.215, 73.838, 73.839, 80.301, 92.049, 92.147, 93.788, 94.506, 99.789, 102.154, 106.464, 108.788. Po 200 kron št. 3408, 4908, 16.013, 18.786, 20.395, 23.381, 25.988, 29.684, 30.415, 35.230, 43.155, 44.032, 47.320, 48.403, 48.887, 50.528, 50.548, 55.916, 56.899, 62.757, 65.939, 69.521, 72.766, 88.464, 96.794.

V vojaški službovne vpoklicani družabnika trdke J. Cihua, Pred trančo, vljudo javljata p. n.

občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Razne stvari.

* **Varstvo Benetk.** »Echo de Paris« javlja, da bodo francoski letalci prevzeli varstvo in obrambo Benetk proti napadam avstrijskih letalcev.

* **Aretiran zastopnik črnogorskega »Rdečega križa«.** V Ameriki so aretirali zastopnika črnogorskega »Rdečega križa«, ker je nabiral za Črno goro prostovoljce.

* **Nizozemske hujskarije.** Policijske oblasti v Amsterdamu so zaplenile neke liste, v katerih hujska komite za gospodarska dela na vojno. Ti nizozemski listi imajo napis: »Mislite na Belgijo. Ali naj se nam godi morda enako?«

* **Povsod enako.** Poročila pravijo, da se tudi italijanski listi pritožujejo, kako vojni liferanti goljufajo. Nekega tovarnarja čevljev Bergamu so že obsodili na dve leti v ječo in 20.000 frankov globe. Ravno tako kazni je doblil liferant, ki je pomnožil kavo s kamni.

* **Vojni cilj velikega angleškega lista.** Razpravljanje povodom stoletnice Napoleonovega propada o sedanjih vojni, piše največji angleški finančni list »The Economist«: »Zmanjševanje ljudi in denarja, ki zadeva vse v sedanjem vojnem zapletenem države, zna enkrat izsiliti mir. A če naj bo ta mir trajen, mora imeti za podlago spoštovanje in medsebojno strpnost med vsemi narodi.«

* **Cenzura v Italiji.** Dunajska »Arbeiter - Zeitung« prijavlja informacijo o sedanjih cenzuri v Italiji. Cenzura se omejuje na vojaške stvari in je v tem oziru natančna. O drugih stvareh, tudi o gospodarskih in političnih na vlada prav izdatna svoboda. Da pišejo listi, kakor da bi bili Avstrija in Nemčija že na koncu svojih moči, nima nič opraviti s cenzuro.

* **Mirovne ideje Taifa.** Amerikanske vesti pripovedujejo o govoru, ki ga je imel bivši predsednik Taft v Philadelphiji. Rekel je: Naš predsednik je mož, ki ve, da mora storiti, da se Združene države ne zapletejo v mednarodni konflikt. S tem pa nočem reči, da je nevarnost že minula. Položaj je še silno resen. Mora se ustanoviti mirovna liga ter nekako razsodišče, pred katerim se morajo rešiti vsi mednarodni prepiri. Vsek posamezen civiliziran človek se vprašuje: Kaj zamoremo, moramo storiti, da preprečimo bodočo tako vojno? Zvezati se moramo z drugimi narodi ter ustvariti sigurno podlago za bodoči mir.

* **Ogrski stolarski vojni dobavitelji.** V Budimpešti je policija aretirala agenta Emerika Schieferja in pa 18 čevljarjskih mojstrov ki so izdelali več nego 20.000 parov čevljev s papirnatiimi podplatmi ter jih oddali vojaštvu. V Kološu so pa aretirali graščinskega upravitelja Morica Kepeša, njegovega pastorka Julija Guina in J. Löwingerja, ki so nastavljeni kološkega velepodjetnika Morica pl. Tischlerja. Ta je imel po pogodbi z vojnim ministrstvom dobaviti različnim vojaškim proviantnim postajam vole. Voli so bili na krajih, kamor so bili namenjeni, stehani in plačani. Zdaj je pa vojaška oblast dobila anonimno ovadbo, da so po prevzetju že stehane ali plačane vole zamenjali z lažjimi. Samo na eni postaji so dognali, da je bil vojaški erar na ta način oškodovan za več tisoč kron.

* **Ministrstvo zunanjih del na Dunaju** ima svoj sedež na velikem, a tihiem trgu, imenovanem »Ballplatz«, ki so ga slovenski študentje svoj čas podomahili v »balovž«. Blizu tega trga valovi in šumi velikomestno življenje, na balovžu je pa tiho, kakor malokje na Dunaju. Te dni praznuje poslopje ministrstva zunanjih del svoj dvoletnico in obenem jako znamenito zgodovinsko stoletnico. Poslopje se je namreč začelo graditi leta 1715. in je bilo leta 1717. dozidano, leta 1815. pa je imel v tej palači svoje seje evropski kongres, ki je razdelil dedščino Napoleona I. in čigar sklepi so pomenili velik triumf avstrijske politike. V tej palači je uradoval knez Karmitz, minister Marije Terezije, tu je gospodoval knez Metternich, tu Andrassy, čigar politika je dala prvi povod, da je prišlo med Avstrijo in Rusijo do nasprotja, tu je vladal nesrečnega spomina grof Aehrenthal in tu zdaj gospodari bar-

ron Burian. Dvajset jih je bilo teh kancelarjev, dkar je zgrajeno to poslopje.

* **Župnik Kneipp** in Rothschild. Znani župnik Kneipp se ni odlikoval, kakor zanno, samo s priprostim, navadnim življenjem, marveč je tudi zelo priprosto občeval z ljudmi. V tem oziru pripovedujejo o njem mnogo dogodov, o katerih objavljamo eno, ki je posebno značilna. Nekoč je prišel v Würshofen pariški Rothschild, kjer je hotel ostati par tednov, da se zdravi v Kneippovem zdravilišču. Rothschild, navajen na poklone in časti za svojo visoko osebo, se ni malo začudil, ko ga je sprejel župnik Kneipp, ki ga ni nič odlikoval, tudi ga ni posebej sprejel, marveč obenem z mnogimi drugimi, večinoma revnimi in plebejskimi pacienti. »Gospod župnik me najbrže ne poznate,« je končno pripomnil župnik z užaljenim glasom, »sem Rothschild iz Pariza.« »Tem slabše za vas,« je odgovoril kratko župnik Kneipp, »kajti siromaki imajo pri meni prednost.« In v resnici ni v šestih tednih zdravljenja župnik Kneipp posvetil Rothschildu prav nobene posebne pozornosti. In ko se je Rothschild poslovil, tudi ni več od njega vzel, kakor od siromaka, za šest tedelj — dve marki.

* **Koze.** Uradno razglašajo: V času od 27. junija do 3. julija je oblozelo za kozami na Dunaju 5 oseb. Iz Galicije in Bukovine je bilo naznanjenih 350 slučajev, iz drugih kronovin pa le posamezni slučaj.

* **Pegasti legar.** Uradno razglašajo: V času od 27. junija do 3. julija je bilo iz Galicije in Bukovine naznanjenih 704 slučajev pegastega legarja. Iz drugih kronovin pa je bilo naznanjenih 115 slučajev v raznih okrajih, večinoma pri vojnih vjetnikih in tujcih iz Galicije.

Darila.

XVIII. zaznamek prispevkov, ki so jih vposlali c. kr. deželnemu predsedstvu naslednji darovalci.

(Dalje.)

d) V korist pomožnega zaklada za vdove in sirote celokupne oborožene moči.

C. kr. učiteljice v Ljubljani 132 kron 99 v. C. kr. učiteljice v Ljubljani 13 K 63 v. Zbirka šolskega vodstva v Polhovem Gradcu pri Ljubljani 21 K 52 v. Realka v Ljubljani, zbirka učencev, 6 K 32 v. C. kr. okr. glavarstvo v Logatcu, zbirka šolskih otrok, 122 K 97 v. Uršulinke v Skofiji Loki 50 K 19 v. Gimazijsko ravnateljstvo v Novem mestu 25 K 30 v. Mestni magistrat ljubljanski, zbirka šol in sicer: 8razredna zasebna dekliška šola Lichtenhurnovega sirotinskega zavoda, 161 K 37 v; mestna slovenska dekliška šola 26 K 26 vin, mestna nemška dekliška šola 30 K 03 v; 8razredna deška in dekliška ljudska šola v Šiški 12 K 40 v; 8razredna zasebna dekliška šola ljubljanskega šolskega kuratorija 24 K; vnanja zasebna dekliška šola pri Uršulinkah 36 K; 5razredna deška šola v Marijaništvu 16 K 80 v; 4razredna zasebna dekliška šola nemškega šolskega kuratorija 21 K 22 v; notranja trirazredna meščanska šola pri Uršulinkah 150 K Kakor zgoraj: 478 K 08 v. Realka v Ljubljani, darovi učencev, 2 K 50 v. I. državna gimnazija v Ljubljani, zbirka, 128 kron 73 v. Zasebno žensko učiteljice pri Uršulinkah v Ljubljani, zbirka, 80 K. Ljubljansko okrajno sodišče, iz neke kazenske zadeve, 10 K. Realka v Ljubljani, dar učenca Košuta, 20 v. C. kr. okrajno glavarstvo v Postojni, zbirka šol, 113 K 69 v. I. državna gimnazija v Ljubljani, zbirka, 7 kron 50 v. C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, zbirka šol, 133 K 12 v. Skupaj 1326 K 74 v.

e) V korist deželne komisije za preskrbo vračajočih se bojevnikov.

Filharmonično društvo v Ljubljani 200 K. Neporabljena zbirka gospoda Julija Elberta v Ljubljani za umetno roko Jožefu Lindenbergerju, ki je med tem nabiranjem umrl. Hrauilna knjižica, 202 K. Skupaj 402 K.

Upravništvu naših listov je poslal:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Franjo Končila iz Opatije 30 kron, mesto venca na rsto pokojnemu bratu, kojega smrtno poročilo je prekasno sprejel.

Srčna hvala!

Velik čas

ki ga utegnemo preživeti, je marsikaj spremenil v našem življenju in nam odtegnil marsikatero udobnost ter naložil nekateri napor. Če tudi smo radi žrtvovali vse, vendar ne smemo nikoli pozabiti, da je ohranitev zdravja tudi važno delo, ki ga ne smemo zanemarjati. Da zopet zgra-

dimo, kar je podrla vojna, nam je treba krepkih, delazmožnih ljudi. Za ohranitev telesne svežosti in delavne moči po hudem delu in naporih mnogo pripomore pametno negovanje telesa s Fellerjevimi dobrodejnim rastlinskim esencnim fluidom z znamko »Elsafluid«. Masaže z »Elsafluidom« ne utoflajo samo bolečin pri morebitnih bolečinah nego no-

življajo in spodbujajo ter tudi ranjene ude, ki so bili dalj časa v obvezi, vsposobijo za delo. Prav tako pri udih, ki so bili zmazani. »Elsafluid« osvežuje in dvaja kri, odstranja prehu do potenje ter nenanravn občutek mraza v nogah in rokah in je zatorej vsem, tudi onim, ki so zaradi vojne trpeli telesno, dobrodejno krenčilo za mišice, kožo in živce.

Njegov dobri učinek potrjuje nad 100.000 zahvalnih pisem in pre mnogo zdravniških priporočil in bi zato reje tega domačega zdravila ne smelo manjkati v nobeni hiši. Naroči se 12 steklenic franko za samo 6 kron, edino pristnih od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvatsko). Obenem pa lahko naročimo Fellerjeve voljno odvajajoče rabar-

barske kroglice z znamko »Elsa-kroglice«, 6 škatlic franko za 4 K 40 v. Priporočljiv žlečodni pomoček pa so za vse, ki so trpeli zaradi slabe hrane, nerednega preživljanja, težko prebavljivih jedi itd. Jačijo žlečodec in črevo, pripravijo redno odvajanje in so pripravne tudi za občutljive osebe.

gihri....

Dve gospici - učiteljici

želita dobiti kako mesto kot vzgojiteljici, uradnici ali v trgovini. Ponudbe na uprav. »Slovenskega Naroda« pod „Služba/1633“.

Dobro 1597

krojaške pomočnike

sprejme

Jos. Rojina,

Ljubljana, Fran Josipa cesta 3.

Močan 1632

učenec

iz dobre hiše, 14 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika

se takoj sprejme v trgovini

J. Elsner, Litija.**Ivan Bizovičar**

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana

Kolezijska ulica št. 16

prilaga svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

izposojevanje ob mrtvaških odrih

drevesne cvetlice kakor tudi najfinije dekoracijske

cvetlice za dvorane in balkone.

Vsakovrstne sadike do najzlahnejših cvetlic in zelenjavi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Prodajalka

papirne stroje, zmožna slovenskega in nemškega jezika se takoj sprejme. Ponudbe na uprav. »Sloven. Naroda« 1631

G. Flux

Gospodsk. ulica 4,

I. nadstropje, levo. 1638

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnosti cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in namočila le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebo

izbira različnih služeb, zlasti za ženske

vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanca.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Štampilje

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,

graver in izdelovatelj

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Ceniki franko. Ceniki franko.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Vrtnarja

išče graščinske oskrbnitve v Radovljici. Informacije glede najemnine istotam. Na ponudbe se ozira do konca avgusta t. l. 1626

LOV

divjačine in ribji lov se vzame v najem. — Natančne pogoje se prosi pod: »LOV/1569« na upravn. »Slovenskega Naroda«. 1569

Lasne kite

v veliki zalogi, najfinije kako-vosti po 7, 9, 12 in 16 kron — vse vrste lasne podloge in mrežice — barva za lase in brado „Noril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

(Križišče Mestnega in Starega trga).

Postrežba točna in vestna.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno

Fizol

vsake vrste in vsake množine kakor tudi
suhe gobe

kupi

FRANC POGAČNIK, Ljubljana,

Dunajska c. 36, nasproti mitnice.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in
zaloga štedilnikov

se nahaja:

10

Ambrožev trg šte. 9.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 71.946.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lasrni ban-

čni hiši

v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priporoča

krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Stavbni tehnik

želi dobiti mesta v kaki pisarni, če tudi ne stavbne stroke. Ponudbe pod „pisarna“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 1617

Urarski učenec

že več te stroke, prosi za prostor kot vajenec v mestu ali na deželi. Naslov pri uprav. »Sloven. Naroda«. 1625

Zajamčen uspeh

ali pa denar nazaj. Zdravniški izkaz o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

dr. J. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. Razpošiljanje strogo diskretno. 1637

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.

Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenju“, drogeriji Kano in „Adrija“.

Mnogo denarja prihranilo kolesarji!

K 95— namesto K 145—, razpošiljam za reklamo,

500 novih „Torpedo“ prostotečnih koles, modeli 1915; elegantno grajeni, lahkotekoči, s la pnevmatikami, kompletno in s 3letno garancijo. Sveži močni plašči po K 6—, 7—, 8—, 9—, 10—. Popravila, emajlir. in poniklanje in vse kolesarske potrebnosti po cenah na debelo.

A. Weissberg, tvojniška zaloga koles in šivalnih strojev, Dunaj II., Untere Donaustrasse 23 III.

Katalogi gratis. Slov. dopisovanje. Na obroke izključeno. Firma ustanovljena leta 1898.

Zanesljiva in dobra

prodajalka

se sprejme v trgovino z meš. blagom

pri

J. MODICU v Novi vasi pri Rakeku.

Pod dobrimi pogoji. Več se izve pri zgornjemu. 1630

Seydlin

Najbolje za zobe

M. ROSNER & Co.

v Ljubljani

veležanljarna sadja in tovarna likerjev

priporoča

v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. a.:

slivovko**brinjevec****hruševac****tropinovec**

pristnost zajamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorec na razpolago.

Najbolj priporočljivo!

751

Pfaff šivalni stroji**Puch vozna kolesa**

najnovejša konstrukcije, za vsako obit najbolj pripravi. 10letna garancija. Pouk v vezenju brezplačen!

lahka in trpežna, priznana najboljše v monarhiji. 2letno jamstvo!

Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravila točno in po ceni. Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

Zahtevajte cenik.

Zastopniki se sprejemajo.

Praktične in cené ograje

za predvrtovce, parko itd. itd.

1215—II.

iz žičastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkrasneje opremljene, vrtné ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukane šesterooglate, v ognju pocinkane ter štiriooglate strojne žicaste pletenine za ograditve gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanerije, voliere, igrališča za lawn-tennis, Rabitzve stene in monirske gradbe, dalje mreže za pesek in gramoz, jeklena bodeča žica za plotove, ves ograjevalni material in vse zadevne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Kutter & Schrautz d. d., Dunaj VI., Windmühlgasse 26/42
tovarnica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr. Dobiva se pri vseh večjih trgovcih z železnino.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

1408

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suiskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

$$4\frac{3}{4}\frac{0}{0}$$

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

K 202,841.494.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. junija 1915:

K 81,726.838.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Erzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon števil. 41

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

362

M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
- PORODNIŠNICA -
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANC

Krapinske toplice (Hrvaško.) Zdravijo protin, revmatizem, ischias.
Pojasnila in propekte daje zastoj ravateljstvo.

Eleonora dr. Groyerjeva-Jenko

praktična zdravnica

1646

ordinira od 9. do 11. ure dopoldne

Miklošičeva cesta 6/II.

Močan pesčuvar Bernhardinske pasme so
preda po nizki ceni. Poizve se
Rožna dolina 148. 1628**5 vinarjev**stane dopisnica, s katero doblite
zastoj in poštnine prosto moj
glavni katalog s 4000 podobami.

Prva tvornica ur

JAN KGHRAU, c. kr. dver. dobavitelj, Most 885. (Češko).

Niklajsta ankerica K 380, boljše kakovosti K 420, v starosrebrnem kovinskem rokoku okrovju K 480, s švicar. kolesjem na sidro K 5—, Vojne spominske ure K 550, radijeve žepne ure K 850, niklajsta budilka K 290. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg števil. 9. — Lastna hiša.

Najnovjša **KOSTUME** Najnovjša

BLUZE i Plašče, jope i
Zalno — domače obleke
Perilo, čepice, modrce
in modne predmete. **KRILA**

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

:: Ob 100 letnici ::**KOLES**

stoje na

višku moderne tehnike

Es-ka in Adler kolesa

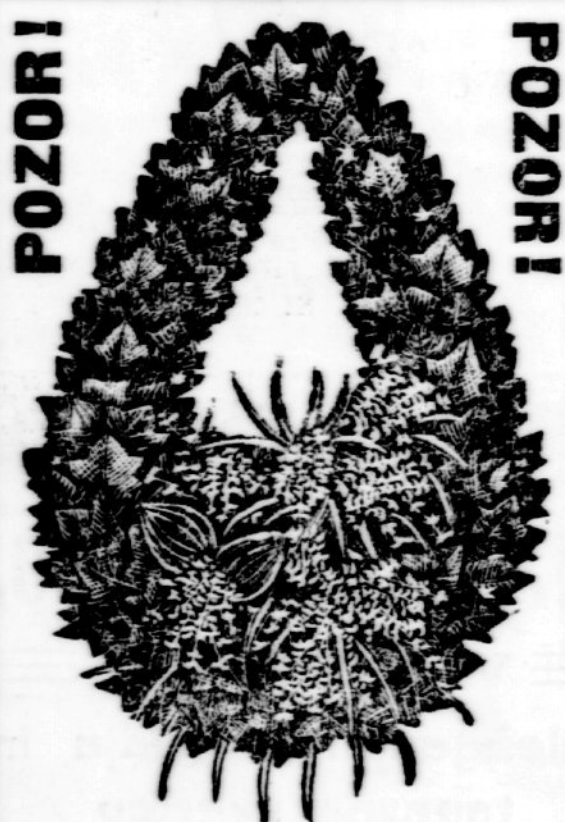
domače tvrdke

A. GOREC

specialne trgovine s kolesi in deli

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14

(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

**Cvetlični salon
Viktor Bajt**

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.**THE VERA**
American Shoe

za gospode in dame

so došli

iz Amerike.

Edina prodaja

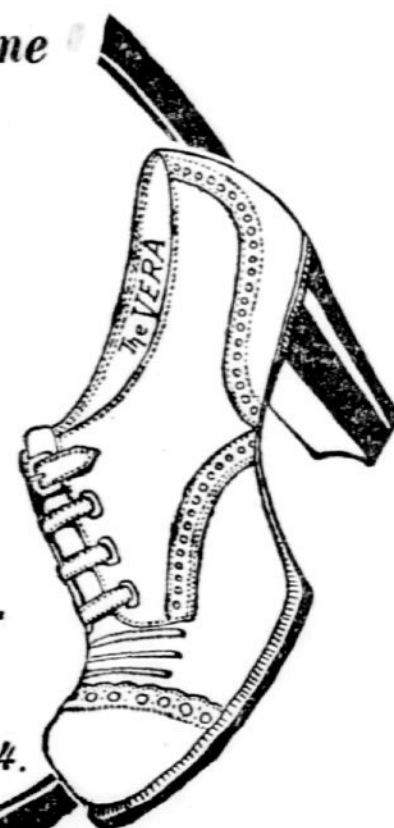
ževljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740,000.000.—

Vlog „ 44,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 1/4% obrestim in najmanj 3/4% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.